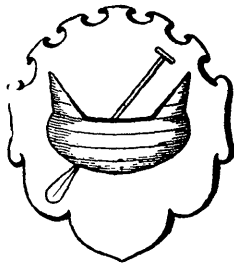

DZIENNIK

ZARZĄDU

M. ŁODZI

Redakcja i Administracja
Pl. Wolności 14, parter, tel. 28-00.
Administ. czynna od g. 9—12 w p.
Redakcja od godz. 2—3 po poł.

Ceny ogłoszeń: Zwyczajne: 1 ko-
lumna — zł 50.—; 1/2 kolumny —
zł 25.—; 1/4 kol. — zł 15; 1/8 kol. —
zł 7.50. Drobne po 5 gr. za 1 wyraz;
najmniejsze ogłoszenie gr. 50.

Prenumerata: Miesięcznie zł. 1.—

Cena egzemplarza zł. 0.30.

Nr. 47 (475)

Łódź, dnia 20 listopada 1928 r.

Rok X

Treść numeru: Uroczyste posiedzenie Rady Miejskiej w dn. 11 listopada 1928 r. — Sprawozdanie z działalności Wydziału Opieki Społecznej za m-c lipiec 1928 r. — Ruch służbowy za m-c wrzesień 1928 r. — Biuletyn statystyczny. — Kronika Miejska. — Z życia miast polskich. — Ogłoszenia.

Uroczyste posiedzenie Rady Miejskiej.

**Protokół posiedzenia uroczystego Rady Miejskiej z racji 10-ej Rocznicy
Odzyskania Niepodległości.**

Łódź, dnia 11 listopada 1928 roku.

Komplet radnych 74.
Obecnych radnych 57.

Komplet członków Magistratu 11.
Obecnych członków Magistratu 10.

Posiedzenie otworzył o godz. 15 min. 30 Prezes Rady Miejskiej, inż. J. Holcgreber, w obecności quorum Rady (67 członków), w asystencji Prezydum w pełnym składzie, przedstawicieli władz politycznych, duchowieństwa, wojskowości i sądownictwa.

Po stwierdzeniu prawomocności zebrania oraz odegraniu przez orkiestrę wojskową hymnu narodowego, Prezes Rady wygłosił następujące przemówienie:

„Prześwietna Rado!

W dniu dzisiejszym obchodzimy rocznicę najdroższą sercu każdego Polaka: dziesiątą rocznicę odzyskania niepodległości.

W pamiętnym dniu 11 listopada 1918 roku u schyłku wielkiej wojny europejskiej, po stuletniej niewoli umęczonego narodu, Polska odzyskuje swą wolność i odtąd staje się Polska Wolną i Niepodległą.

Ziściły się w dniu tym marzenia Ojców naszych!

Krew kilku pokoleń nie poszła na marne, bo oto zrosiwszy żyźnie ziemię polską, wydała najwspanialszy owoc wolności.

Nieprzerwany a bohaterski i pełen poświęcenia wysiłek najszlachetniejszych synów tej ziemi, którzy z okrzykiem — Polska! — na ustach szli

w nierówny bój z najeźdźcą, głosząc światu całemu imię Polski — „która nie zginęła“ — wysiłek ten nie został bez echa!

Bo ta Polska Niepodległa w dniu 11 listopada stała się czynem!

Nie przyszła więc Polska zadarmo, jeno okupiona została krwią serdeczną swego ludu, który, po upadku ostatniego powstania narodowego, stał się spadkobiercą i jedynym obrońcą honoru i rycerzem niepodległości Polski.

Wtedy, kiedy szlachta w upadku ducha giąc się poczęła biernie pod uciskiem niewoli, szukając wyjścia w t. zw. gospodarczem odrodzeniu kraju, wtedy — na widownię występują nowe wartości społeczne Polski — lud miast i wsi!

Powstaje robotnik i chłop polski, powstaje rzemieślnik wraz z garstką inteligencji i na sztandarach swych wypisuje hasło walki o wolność i niepodległość i odtąd hasła te i sztandary stają się dla nich najwyższym dobrem, najgorętszym upragnieniem!

Wartości społeczne, które w Polsce przedrozbiorowej nie miały żadnego znaczenia i odsunięte były całkowicie od wpływów na losy i rządy Państwa — stają się odtąd najgorętszym orędownikiem sprawy Niepodległości Polski!

Sztandary przez nich dźwignięte nie zgięły się przed żadną mocą; nie zmogły ich armje zaborców, nie zmogła ich stal i ołów, ni kazamaty więzień, ni tajgi Syberji.

Dla szczytnych haseł wolności i Niepodległości ponoszono bezgraniczne ofiary!

Pod sztandarami temi tyle krwi przelano, że czerwień krwi tej stała się ich symbolem.

Pod niemi ginęli Montwiłł-Mirecki, Okrzeja, Baron i wielu innych, dla których drogę było imię Niepodległości.

Pod niemi walczyli i wychowywali nowe pokolenie Polski Limanowski i Józef Piłsudski!

Rzucone przez nich ziarno trafiło na dobrą glebę, wykiełkowało, by wydać przepiękny owoc!

Kiedy bowiem oto w lipcu 1914 roku chciwe rządy zaborców rozpętały dla niskich swych i przyziemnych celów najstraszniejszą z wojen świata — Józef Piłsudski wzywa do czynu najmłodsze pokolenie bojowników Polski — strzelców — i wraz z nimi w dniu 6 sierpnia 1914 roku wyrusza w bój o Polskę!

Poszli oni w bój niezrozumiani przez Naród, bez poparcia, lekceważeni i wyszydzani przez swoich i obcych, traktowani źle i szyderczo, lecz poszli z dumnym i pięknym hasłem walki o wolność i niepodległość; i to stało się ich puklerzem i to doprowadziło ich do zwycięstwa!

Wkrótce stali się dumą i duszą narodu, gdyż ta oto garstka legjonistów wobec milionowych armij nieprzyjaciela zadecydowała o przyszłości Polski!

Duchem więc i czynem rewolucyjnym mas robotniczych Polski, ideą legjonów okupione zostały wiekowe cierpienia Narodu, z idei tych wykwitł przepiękny kwiat: WOLNA i NIEPODLEGŁA POLSKA.

W gruzy padają armje zaborcze, ostają się i krzepną legjony, z zakrwawionych pobojuwisk umęczonej wojną Europy, jako wyraz sprawiedliwości dziejowej powstała Polska Niepodległa.

Dzień jednak 11 listopada jest jeszcze jedną rocznicą: jest on rocznicą powrotu Piłsudskiego z niemieckiej niewoli, jest rocznicą objęcia przez Piłsudskiego najwyższej władzy w Państwie, jest rocznicą pierwszego rządu Niepodległej Rzeczypospolitej Polskiej, rządu, który zdecydował o ustroju przyszłym, ustroju Polski Demokratycznej.

I odtąd na widownięcie życia Niepodległej Polski wchodzi te wartości społeczne, które krwią swą odzyskały wolność, wchodzi Lud Polski miast i wsi, robotnik, chłop i rzemieślnik, by w dalszym ciągu, jako równi z równymi, budować i odbudowywać Polskę.

Po odzyskaniu jednak niepodległości politycznej nie sążone nam było wziąć się do odbudowy wewnętrznej: wypadło wkrótce staczać ciężkie boje z wrogiem ze wschodu i zachodu. Naród i kraj, wyniszczony długotrwałą wojną europejską, musiał w dalszym ciągu walczyć, by bronić swej niepodległości.

I z tych jednak ciężkich chwil i przeżyć wyszedł Naród zwycięsko. Po chlubnym odparciu bolszewickiej nawały dalszy bieg wysiłku narodowego skierowany został dla odbudowy wewnętrznej Państwa.

Sejm w marcu 1921 roku uchwała Konstytucję Rzeczypospolitej i odtąd cały wysiłek narodu skierowany został do skonsolidowania wewnętrznego, do odbudowy gospodarczej.

Kraj nasz, wyniszczony długoletniemi wojny, wymaga trwałego i wielkiego wysiłku, by rany te zaleczyć i by na tem polu odzyskana została niezależność Państwa, pozwalająca na wyzyskanie wszystkich dobrodziejstw, które dać może ustroj demokratyczny Polski.

Wysiłek ten nie został jeszcze całkowicie osiągnięty, wymaga dużo pracy i ofiar, by doprowadzić go do szczęśliwego końca, tak aby Polska obok niezależności politycznej, stała się również Wolną i Niezależną na polu gospodarczym, zajmując należne jej miejsce wśród narodów świata.

Do tego wysiłku i pracy na polu życia samorządowego, które jest jednym z ogniw życia państwowego Polski, wzywam w tym uroczystym dniu 10-lecia Odzyskania Niepodległości Radę Miasta Łodzi, wznosząc okrzyk: Najjaśniejsza Rzeczpospolita Polska i Jej Pierwszy Obywatel Prezydent Rzeczypospolitej — niech żyją!"

Okrzyk Prezesa podchwycony został wśród oklasków przez wszystkich obecnych.

Przyjęto do wiadomości.

Zawiadomienia członków Rady Miejskiej: I. M. Bialera, A. Joela, St. Kowalskiego, J. Pogonowskiego, usprawiedliwiających nieobecność swą na posiedzeniu w dniu dzisiejszym.

UCHWALONO:

L W sprawie ufundowania wspólnym wysiłkiem samorządów województwa łódzkiego i ofiarności społeczeństwa — Wojewódzkiej Bursy przy Państwowej Szkole Włókienniczej w Łodzi i Wojewódzkiego Powszecznego Uniwersytetu Wiejskiego:

Rada Miejska, pragnąc dać wyraz dążeniom w kierunku ufundowania żywego pomnika rocznicy Wyzwolenia, postanawia:

1. przyłączyć się do zapadłej na posiedzeniu Wojewódzkiego Komitetu Uczczenia 10-lecia Powstania Państwa Polskiego uchwały w sprawie wybudowania wspólnym wysiłkiem samorządów wojewódz-

twa i ofiarności społeczeństwa Wojewódzkiej Bursy przy Państwowej Szkole Włókienniczej w Łodzi i Wojewódzkiego Powszechnego Uniwersytetu Wiejskiego;

2. wnieść na ten cel do budżetów Zarządu Miejskiego na rok administracyjny 1929/30 i 1930/31, jako udział Gminy Miejskiej Łódź w realizacji powyższych zamierzeń, po zł. 100.000.—;
3. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.
(W głosowaniu brało udział 67 członków Rady Miejskiej; uchwałę powzięto jednogłośnie).

II. W sprawie utrwalenia i wzmożenia opieki finansowej nad istniejącym w Łodzi Sierocińcem Żołnierskim:

Rada Miejska, pragnąc zapewnić istniejącemu w Łodzi Sierocińcowi Żołnierskiemu trwałe podstawy materialne, postanawia:

1. wносить rokrocznie, poczynając od roku administracyjnego 1929/30, do budżetów Zarządu Miejskiego kwotę zł. 25.000.— na potrzeby Sierocińca;
2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

Rada Miejska stwierdza, że uchwała powyższa jest trwałym zobowiązaniem Gminy Miejskiej Łódź do świadczeń opiekuńczych na rzecz Sierocińca.

(W głosowaniu brało udział 67 członków Rady Miejskiej; uchwałę powzięto jednogłośnie).

Z powodu wyczerpania porządku dziennego przewodniczący o godz. 15 min. 50 posiedzenie zamyka.

Przewodniczący (—) inż. Jan Holcgreber.

Prowadzący protokół (—) P. Rundo.

Memorjał Magistratu w sprawie nowelizacji ustawy przemysłowej.

W wykonaniu uchwały Rady Miejskiej z dn. 4 października r. b., Magistrat m. Łodzi wystosował do Ministerstwa Przemysłu i Handlu memorjał w sprawie nowelizacji ustawy przemysłowej.

Memorjał stwierdza na wstępie, iż Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o Prawie Przemysłowem z dnia 7-go czerwca 1927 r. odbiega znacznie od potrzeb współczesnego życia gospodarczego, przywraca średniowieczne formy życia rzemieślniczego, stwarza niezmiernie trudne warunki dla klasy robotniczej w rzemiośle i godzi dotkliwie w młodzież robotniczą, którą oddaje w zależność przemysłowcom.

Stosownie do art. 101 Konstytucji z dnia 17 marca 1921 r., każdy obywatel ma wolność wyboru zajęcia i zarobkowania na obszarze Państwa. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej zasadnicze to prawo obywatela ogranicza, gdyż przemysł wykonywać może ten tylko, kto posiada uprawnienie przemysłowe, które zdobywa się przez zgłoszenie i wciągnięcie do rejestru uprawnień przemysłowych. Podobne ograniczenie stwarza nawpół monopolistyczne stanowisko dla przedsiębiorstw rzemieślniczych. Swoboda wykonywania rzemiosła i konkurencja w rzemiośle są silnie ograniczone przez ustanowienie kart rzemieślniczych. Systemy egzaminów, przewidzianych przez Rozporządzenie, oraz ograniczenia liczby terminatorów, jakie może przeprowadzić Izba Rzemieśl-

nicza, wzmacniają to nawpół monopolistyczne stanowisko przedsiębiorców rzemieślniczych, którzy będą oczywiście zainteresowani, by nie dopuszczać nowych konkurentów w danem rzemiośle.

Potrzeba dowodu uzdolnienia nie posiada żadnego uzasadnienia rzeczowego, interes publiczny nie wchodzi tu w grę. Natomiast ograniczenia w rzemiośle wpływają ujemnie na postęp tegoż. Osoby, posiadające dowody uzdolnienia, nie będą dopuszczać do rzemiośla jednostek zdolniejszych, a temsamem współzawodnictwo, jako dążność do ulepszeń i postępu, ulegnie ograniczeniu.

Ustawa znacznie pogarsza prawne położenie ucznia w terminie, zezwala bowiem na wydalenie ucznia w każdej chwili. Natomiast obowiązki ucznia wobec pryncypała umocnione są sankcjami karnymi, chociaż umowa o naukę jest umową prywatno-prawną, której niewykonanie powinno pociągnąć za sobą skutki cywilno-prawne, nie zaś karne.

W konkluzji memorjału Magistrat m. Łodzi proponuje znowelizowanie ustawy przemysłowej w następujących kierunkach:

1) zawiadomienie władz o rozpoczęciu prowadzenia przedsiębiorstwa, ale niedokonanie zgłoszenia nie powinno stanowić podstawy do stawiania jakichkolwiek przeszkód przedsiębiorstwu,

2) zniesienia obowiązku wizowania licencji na przemysł okrężny,

3) zezwolenia wykonywania przemysłu osobom, które dotychczas nie ze swej winy nie posiadają obywatelstwa polskiego,

4) zniesienia art. 146 i 198 Ustawy, względnie wprowadzenia odpowiedniej interpretacji, aby uniknąć swobodnego komentowania tych artykułów,

5) wprowadzenia przepisu, normującego zatwierdzanie umów przez władze nadzorcze,

6) przekazania funkcji władz przemysłowych samorządom,

7) zniesienia większościowego systemu wyborów do Izb Rzemieślniczych, a wprowadzenie 5-przymiotnikowego,

8) przekazania opieki nad młodocianymi robotnikami organom inspekcji pracy.

SPRAWOZDANIE

z działalności Wydziału Opieki Społecznej za miesiąc lipiec 1928 r.

A. Oddział Opieki Otwartej.

1. Świadczenia w naturze i gotówce. Akcja dożywiania.

a) obiady dla pracowników fizycznych i umysłowych:

Wydano obiadów dla pracowników fizycznych na rachunek Wydz. Op. Społ. — 75.980, przeciętnie dziennie — 2451, przeciętny koszt jednego obiadu — 33 gr.; na rachunek Urzędu Wojewódzkiego — 4340, przeciętnie dziennie — 140, przeciętny koszt 1 obiadu — 64 gr. Razem obiadów — 80.320, przeciętnie dziennie — 2591.

Wydano obiadów dla pracowników umysłowych na rachunek Wydz. Op. Społ. — 15.432, przeciętnie dziennie — 498, przeciętny koszt jednego obiadu — 98 groszy.; na rachunek Urzędu Wojewódzkiego — 13.421, przeciętnie dziennie — 433, przeciętny koszt jednego obiadu — 99 gr. Razem obiadów — 28.853, przeciętnie dziennie — 931. Ogółem wydano obiadów — 109.173, przeciętnie dziennie — 3522.

b) Zapomogi gotówkowe:

Na utrzymanie 687 osobom dorosłym zł. 13,297, 617 dzieciom zł. 9,543, razem zł. 22,840; na ekwiwalent obiadowy 192 osobom dorosłym zł. 1884.50, na komorne 3 os. dor. zł. 102.50, na podróże 45 os. dorosłym zł. 212.70. Ogółem wydano na zapomogi dla 927 osób dorosłych złotych 15,496.70, dla 617 dzieci zł. 9543, t. j. razem zł. 25,039.70.

c) Zapomogi w naturze:

Wydano dorosłym obuwia 1 parę, odzieży 1 komplet

2. Pomoc lekarska i ambulatoryjna.

a) Pomoc lekarska 129 dorosłym i 89 dzieciom, razem 218;

b) Pomoc ambulatoryjna i wydawanie recept na lekarstwa 609 dorosłym i 513 dzieciom, razem 1122. Ogółem 738 dorosłym i 602 dzieciom.

3. Pomoc prawna i zaświadczenia o stanie materjalnym.

a) Patronat Prawny:

O alimenty:	W toku na 1 lipca 1928 r.	Wzno- wiono	Wpły- nęło
a) dla żon i dzieci ślubnych	28	6	12
b) dla żon i dzieci nieślubnych	28*	5	8
c) dla rodziny	5	3	3
O odszkodowanie za pracę	80	16	53
O odszkodowanie za nieszczęśliwe wypadki	11	9	8
O eksmisję i komorne	7	13	13
Majątkowych	17	2	14
O separację i rozwody	4	—	1
O uznanie za zmarłych	8	3	4
Różnych	12	7	12

Razem 200 64 128

Z tego ostatecznie załatwiono 196 spraw, pozostało na 1 sierpnia 1928 r. ogółem spraw — 196.

Z płatnej porady korzystały 3 osoby. Wpłynęło zł. 9. Ogółem udzielono porad ustnych 260. Obrony w sądach udzielono w 11 sprawach.

b) Zaświadczeń o stanie materjalnym dla przedstawienia władzom sądowym, skarbowym i t. p. wydano ogółem 193.

4. Chowanie zwłok biednych zmarłych.

Pochowano dorosłych 26, dzieci 8, razem 34, prócz tego wydano trumien 26.

5. Miejskie Domy Noclegowe.

a) Ilość nocujących (przeciętnie dziennie): I-szy M. Dom Noclegowy dla mężczyzn, ul. 28 p. Strz. Kaniowskich 32 — 116 osób, II-gi M. Dom Noclegowy dla Kobiet, Cmentarna 10a — 86 osób, Schronisko dla matek z dziećmi, ul. Żeromskiego 44 (kobiet 47, dzieci 63) — 110 osób, Schronisko dla wyeksmitowanych rodzin, Bazarna 5 (mężczyzn 110, kobiet 130, dzieci 182) — 422 osób, Schronisko dla repatriantów, Chojny, Brzozowa Nr. 17 (mężczyzn 13, kobiet 18, dzieci 36) — 67 osób. Razem 801 osób.

b) Wydatki administracyjne na jednego nocującego wynosiły przeciętnie dziennie 16 groszy.

6. Miejskie Biuro Pośrednictwa Pracy dla służby domowej Piotrkowska Nr. 92.

Zgłosiło się po pracę osób 171, z tego obsadzono na miejscu osób 144; powtórnie korzystało z pośrednictwa 7 osób. Wpływ kasowy za miesiąc lipiec 1928 roku — 516 zł.

7. Subsydja dla instytucyj prywatnych opieki otwartej oraz koszt świadczeń, udzielonych przez instytucje prywatne na rachunek Magistratu.

a) Subsydja gotówkowe:

Wypłacono Towarzystwu „Kropla Mleka” zł. 1000 tytułem subsydjum za miesiąc lipiec 1928 roku.

b) Świadczenia na rachunek Magistratu:

Wypłacono Towarzystwu „Kropla Mleka” zł. 2735.25 na 7815 porcyj mleka, wydanych na rachunek Magistratu. — Przeciętnie dziennie 252 dzieci otrzymało mleko.

Wypłacono Towarzystwu „TOZ” zł. 774.30 na 2581 porcyj mleka, wydanych na rachunek Magistratu. Przeciętnie dziennie 84 dzieci otrzymało mleko.

Ogółem przeciętnie dziennie 336 dzieci otrzymało mleko.

B. Oddział Opieki Zamkniętej.

1. Miejskie Domy Wychowawcze dla dzieci i młodzieży.

a) Ilość dzieci na dzień 31 lipca 1928 r. oraz ilość dni instytucyjnych: chłopców — 41, dziewcząt — 64, razem — 105; ilość dni instytucyjnych — 3328, przeciętna ilość dzieci — 107.

b) Ruch dzieci: było na 1 lipca 1928 r. chłopców — 247, dziewcząt — 215; przybyło chłopców — 10, dziewcząt — 3. Ogółem: chłopców — 257, dziewcząt — 218, t. j. razem 475. Ponieważ zaś ogółem ubyło dzieci 370 (216 chl. i 154 dz.), więc pozostało na dzień 1 sierpnia 1928 r. we wszystkich zakładach wychowawczych dzieci 105.

c) Ogólne wydatki i dzienny koszt utrzymania: na I Miejski Dom Wychowawczy zł. 13.283,61 (koszt dzienny utrzymania 1 dziecka zł. 3.98)

Dzieci z pozostałych miejskich zakładów opiekuńczych przebywały w miesiącu lipcu 1928 r. na kolonjach letnich.

2. Dom Starców i Kalek Chrześcijan, ul. Narutowicza 60.

Ruch starców: było na dzień 1 lipca 1928 r. mężczyzn — 88, kobiet — 231, razem 319; przybyło mężczyzn — 3, kobiet — 4, razem 7. Ogółem było mężczyzn — 91, kobiet — 235, t. j. razem 326 osób, w ciągu miesiąca ubyło mężczyzn — 3, kobiet — 5, razem 8; pozostało zatem na dzień 1 sierpnia 1928 r. mężczyzn — 88, kobiet — 230, razem 318.

Ogólne wydatki: wydatkowano na utrzymanie pensjonarzy złotych 18.871,67, — na utrzymanie personelu zł. 4.412,29, razem zł. 23.283,96, (koszt dzienny utrzymania starca zł. 2,34).

3. Dom dla chronicznie chorych przy ul. Wiznera 25/27.

Ruch pensjonarzy: było na dzień 1 lipca 1928 r. mężczyzn — 15, kobiet — 102, razem 117; przybyło kobiet — 1. Ogółem było mężczyzn — 15, kobiet — 103, t. j. razem 118 osób, w ciągu miesiąca ubyło kobiet — 1;

pozostało zatem na dzień 1 sierpnia 1928 r. mężczyzn — 15, kobiet — 102, razem — 117.

Ogólne wydatki; wydatkowano na utrzymanie chroników zł. 9332,37, na utrzymanie personelu zł. 2889,66, — razem zł. 12.222,03 (koszt dzienny utrzymania 1 chronika zł. 3,38).

4. I. Miejska Stacja Opieki nad Dzieckiem, Tramwajowa 13.

Pod opieką Stacji w ciągu miesiąca lipca 1928 r. było dzieci, oddanych na wychowanie prywatnym osobom: od 6—12 miesięcy — 7, od 1—2 lat — 54, od 2—3 lat i wyżej — 119. Razem 178 dzieci.

5. Warsztaty rzemieślnicze przy Miejskich Domach Wychowawczych

a) Warsztat szewcki.

Wykonano nowych par obuwia — 12 kosztem zł. 405,26 (koszt ogólny 1 pary zł. 33,77); zreperowano obuwia (zakładowego) par 21 kosztem zł. 116,13 (para 5,53). Roboty prywatne: zreperowano 6 par obuwia kosztem zł. 16,55.

6. Umieszczanie osób dorosłych i dzieci w instytucjach i na kolonjach leczniczych na rachunek Wydziału Opieki Społecznej.

a) Opieka nad starcami.

W przytułku Starców i Paralityków Łódzkiego Żydowskiego Towarzystwa Dobroczynności przebywało na rachunek Magistratu 19 starców (mężcz. 6, kobiet 13). Za utrzymanie zapłacono zł. 1848,95.

Przeciętny dzienny koszt utrzymania wynosił zł. 3.16 od osoby.

b) Umieszczanie dzieci u osób prywatnych.

Za utrzymanie 152 dzieci (chł. 70, dziewcz. 82), umieszczonych przez Wydział Opieki Społecznej u osób prywatnych na wychowaniu, wypłacono w miesiącu lipcu 1928 r. zł. 8766 — czyli przeciętnie złotych 2 dziennie.

c) Kolonje lecznicze dla dzieci.

W Schronisku Dziecięcym Uniwersyt. Jagiell. w Zakopanem przebywało 3 dzieci. Za utrzymanie zapłacono zł. 395,25, czyli przeciętnie zł. 4,25 dziennie za dziecko.

W Zakładzie Leczniczym Uniwers. Jagiell. dla dzieci jaglicznych w Witkowicach przebywało 23 dziewcząt. Za utrzymanie zapłacono złotych 1457, czyli zł. 2 dziennie.

W Śremie (Wielkopolska) w Zakładzie dla dzieci chorych na jaglicę przebywało 17 dziewcząt. Za utrzymanie zapłacono zł. 1507,22, czyli przeciętnie zł. 2,86 dziennie.

W Stradomiu w Zakładzie Leczniczo - Wychowawczym dla dzieci jaglicznych przebywało 47 chłopców. Koszt dzienny utrzymania dziecka wynosił 2,50 zł.

W zakładzie Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi w Warszawie przebywała 1 dziewcz. Koszt dzienny utrzymania wynosił złotych 1,50.

W Instytucie dla Głuchoniemych Chrześcijan w Łodzi przebywało 7 dzieci (chł. 3, dziewcz. 4). Za utrzymanie zapłacono zł. 542,50, czyli zł. 2,50 dziennie.

W Szpitalu Psychiatrycznym w Warcie przebywało 3 dzieci. Koszt dzienny utrzymania wynosił zł. 4.

d) Kolonje letnie dla dzieci.

W Sidzinie pod Rabką przebywało 78 dzieci, wychowanków II M. Domu Wychowawczego. Koszt dzienny utrzymania dziecka wynosił złotych 2,50.

Na kolonji letniej w Romanowie przebywało 35 dzieci, — wychow. II M. Domu Wychowawczego. Koszt dzienny utrzymania wynosił zł. 2,50 od dziecka.

Na kolonji letniej w Pniewach przebywały 54 wychowanki III M. Domu Wychowawczego. Koszt dzienny utrzymania wynosił złotych 250 od dziecka.

Na kolonji letniej w Teofilowie przebywało 25 harcerzy — wychowanków I Miejskiej Bursy. — Koszt dzienny utrzymania wynosił zł. 2,50 od chłopca.

Na kolonji letniej w Inowłodzu przebywało 92 chłopców, wychowanków V M. Domu Wychow. i Internatu dla chłopców. — Koszt dzienny utrzymania wynosił zł. 2,50 od chłopca.

Na kolonji letniej w Wieluniu przebywało 68 wychowanków V Domu Wychowawczego. — Koszt dzienny utrzymania wychowanka wynosił złotych 3.33.

e) Zakłady lecznicze dla dorosłych.

W Instytucie Zjednoczenia Pracowników Niewidomych Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie przebywał 1 pensjonarz. Koszt miesięczny utrzymania wynosił zł. 80.

W Zakładzie Towarzystwa Pomocy Ociemniałym Ofiarom Wojny „Latarnia” w Warszawie przebywało 3 pensjonarzy. Miesięczny koszt utrzymania wynosił zł. 60 od osoby.

W Instytucie dla ociemniałych i głuchoniemych w Warszawie przebywał 1 pensjonarz. Koszt miesięczny utrzymania wynosił zł. 80.

W Warcie w szpitalu dla umysłowo chorych przebywało 4 pensjonarzy. Koszt dzienny utrzymania wynosił zł. 4 od osoby.

f) Opieka nad moralnie zaniedbanymi dziećmi.

W Domu Misyjnym Sióstr Pasterek w Radogoszczu przebywało 10 dziewcząt. Dzienny koszt utrzymania pensjon. wynosił zł. 1,50.

W Łągiewnikach pod Krakowem przebywało 2 dzieci. Koszt miesięczny utrzymania wynosił zł. 40 od osoby.

W Płocku w Zakładzie Anioła Stróża przebywała 1 dziewczynka. Miesięczny koszt utrzymania wynosił zł. 46,50.

W Zakładzie Wychowawczo - Poprawczym w Cieszynie przebywało 3 dzieci. Koszt dzienny utrzymania wynosił zł. 3,25.

W Zakładzie Wychowawczo - Poprawczym w Herbach przebywało 4 dzieci. Dzienny koszt utrzymania wynosił zł. 2,75.

g) Zakłady normalne dla dzieci.

W „Sienkiewiczówce” przebywało na rachunek Magistratu 35 dzieci (chł. 21, dziewcz. 14). Dzienny koszt utrzymania dziecka wynosił złotych 2,—.

W Zakładzie Księży Salezjanów w Lutomierniku przebywało dwoje dzieci. Za utrzymanie zapłacono zł. 120,—.

W Żydowskim Domu Sierot w Łodzi przebywało 8 dzieci (chł. 5, dziewcz. 3). Miesięczny koszt utrzymania dziecka wynosił zł. 60.

W „Gnieździe Łódzkim“ w Kałach przebywało 20 dzieci. Dzienny koszt utrzymania wynosił 2 zł.

W Zakładzie dla niemowląt T-wa Ochrony Zdrowia Ludności Żydowskiej w Polsce przebywało 11 niemowląt. Za utrzymanie zapłacono zł. 1100, czyli zł. 100 miesięcznie za dziecko.

W Internacie dla dzieci żydowskich w Helenówku przebywało 14 dzieci (chł. 6, dziewcz. 8). Miesięczny koszt utrzymania wynosił złotych 100 za dziecko.

W Sierocińcu w Liskowie przebywało na rachunek Magistratu 25 dzieci. Dzienny koszt utrzymania dziecka wynosił zł. 2,—.

7. Subsydja.

W miesiącu lipcu 1928 r. wypłacono na poczet subsydjów za rok 1928/29 „Przytulisku“ (Południowa 66) zł. 600.

RUCH SŁUŻBOWY ZA m. WRZESIEŃ 1928 R.

A. Zaangażowania.

1. *Iwiński Tadeusz*
z dniem 1.IX 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej w charakterze wychowawcy Internatu przy szkole specjalnej Nr. 78 z uposażeniem według VII st. sł. na 3-miesięczny okres pracy próbnej.
2. *Wężyk Stanisław*
z dniem 22.VIII 1928 r. do Wydziału Budownictwa w charakterze tymczasowego sekretarza z uposażeniem pozaetatowym według 1/25 V st. sł.
3. *Cywińska Eleonora*
z dniem 1.IX 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej w charakterze wychowawczyni V Miejskiego Domu Wychowawczego z uposażeniem według VIII st. sł. na 3-miesięczny okres pracy próbnej.
4. *Juszczak Michał*
z dniem 10.IX 1928 r. do Biura Adresowego w charakterze woźnego z uposażeniem w/g XI st. sł. na 3-miesięczny okres pracy próbnej.
5. *Cieślak Zygmunt*
z dniem 23.VIII 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej w charakterze tymczasowego pracownika koszykarskiego Miejskiego Domu Pracy z uposażeniem pozaetatowym zł. 7.— dziennie.
6. *Lipińska Marja*
z dniem 4.IX 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej w charakterze tymczasowej robotnicy kuchni II.
7. *Marczyk Eleonora*
z dniem 1.IX 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej w charakterze tymczasowej praczki I Miejskiej Bursy dla chłopców.
8. *Swinarska Stanisława*
z dniem 1.IX 1928 r. do Wydziału Zdrowotności Publicznej w charakterze tymczasowej asystentki Miejskiej Pracowni Bakteryjologicznej z uposażeniem według 1/25 V st. sł.

9. *Ks. Świderek Władysław*
z dniem 1.IX 1928 r. do Wydziału Zdrowotności Publicznej w charakterze kapelana szpitala Św. Aleksandra.
10. *Ks. Janiak Stefan*
z dniem 1.IX 1928 r. do Wydziału Zdrowotności Publicznej w charakterze kapelana szpitala w Radogoszczu.
11. *Banert Stanisław*
z dniem 1.IX 1928 r. do Wydziału Oświaty i Kultury w charakterze woźnego szkoły powszechnej z uposażeniem według XI st. sł. na 3-miesięczny okres pracy próbnej.
12. *Tomczyk Józef*
z dniem 1.IX 1928 r. do Wydziału Oświaty i Kultury w charakterze woźnego szkoły powszechnej z uposażeniem według XII st. sł. na 3-miesięczny okres pracy próbnej.
13. *Garfinkiel Mojżesz*
z dniem 28.VIII 1928 r. do Urzędu Przemysłowego I-szej Instancji w charakterze tymczasowego pracownika z uposażeniem według 1/25 VI st. sł.
14. *Walaszczyk Edward*
z dniem 29.VIII 1928 r. do Urzędu Przemysłowego I-szej Instancji w charakterze tymczasowego pracownika z uposażeniem według 1/25 VI st. sł.
15. *Stolnik Leon*
z dniem 8.IX 1928 roku do Urzędu Przemysłowego I-szej Instancji w charakterze tymczasowego pracownika z uposażeniem według 1/25 V st. sł.
16. *Kląbka Franciszka*
z dniem 11.IX 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej w charakterze tymczasowej posługaczki z uposażeniem według 1/25 XII st. sł.
17. *Radziejewski Tomasz*
z dniem 10.IX 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej w charakterze tymczasowego cholewczarza warsztatu szewckiego przy I Bursie dla chłopców z uposażeniem dziennem zł. 7.25.
18. *Ks. Jasiewicz Józef*
z dniem 1.IX 1928 r. do Wydziału Oświaty i Kultury w charakterze prefekta Gimnazjum im. J. Piłsudskiego.
19. *Łętowska Eleonora*
z dniem 1.IX 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej w charakterze tymczasowej pracownicy na stanowisko pielęgniarki z uposażeniem według 1/25 VIII st. sł.
20. *Grabowska Teofila*
z dniem 15.IX 1928 r. do Wydziału Zdrowotności Publicznej w charakterze kontraktowej pielęgniarki szpitala Św. Józefa z uposażeniem według VIII st. sł.
21. *Wiśniewski Kazimierz*
z dniem 5.IX 1928 r. do Wydziału Gospodarczego w charakterze tymczasowego ogrodnika majątku Rszew z uposażeniem według 1/25 VI st. sł.

22. *Skoczek Romuald*
z dniem 1.IX 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej w charakterze wychowawcy V Miejskiego Domu Wychowawczego z uposażeniem według VIII st. sł. na 3-miesięczny okres pracy próbnej.
23. *Fidorówna Walentyna*
z dniem 7.IX 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej w charakterze wychowawczynie Miejskiego Pogotowia Opiekuńczego dla dzieci z uposażeniem według VIII st. sł. na 3-miesięczny okres pracy przygotowawczej.
24. *Szczepeńska Marja Izabela*
z dniem 3.IX 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej w charakterze p. o. kierowniczkii Domu Starców i Kalek Chrześcijan z uposażeniem według VI st. sł. na 3-miesięczny okres pracy próbnej.
25. *Dr. Jakobson Maurycy*
z dniem 1.IX 1928 r. do Wydziału Oświaty i Kultury na stanowisko lekarza szkolnego i nauczyciela higieny w Miejskiej Szkole Handlowej z wynagrodzeniem miesięcznym według 11/23 III st. sł.
26. *Rozenberg Józef*
z dniem 1.IX 1928 r. do Wydziału Oświaty i Kultury na stanowisko nauczyciela języka niemieckiego w Miejskim Seminarjum Nauczycielskim im. E. Estkowskiego.
27. *Bartosiakówna Helena*
z dniem 25.IX 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej w charakterze tymczasowej pracownicy na stanowisko wychowawczynie Łódzkiej Kolonii Lecznicej w Rabce z poborami według 1/25 VIII st. sł.
28. *Lewińska Eugenja*
z dniem 1.IX 1928 r. do Wydziału Oświaty i Kultury na stanowisko nauczycielki ćwiczeń cielesnych w Miejskim Seminarjum Nauczycielskim Żeńskim.
29. *Landkoř Lina*
z dniem 1.IX 1928 r. do Wydziału Zdrowotności Publicznej w charakterze kontraktowej dentystki Ambulatorjum dentystycznego z uposażeniem ryczałtowem zł. 312. — miesięcznie.
30. *Caban Antoni*
z dniem 1.IX 1928 r. do Wydziału Oświaty i Kultury w charakterze woźnego szkoły powszechnej z uposażeniem według XI st. sł. na 3-miesięczny okres pracy próbnej.
31. *Köhler Brunon*
z dniem 1.IX 1928 r. do Wydziału Finansowego w charakterze tymczasowego pracownika z wynagrodzeniem pozaetatowem według 1/25 IV st. sł.
32. *Dąbkiwicz Władysław*
z dniem 1.IX 1928 r. do Wydziału Opieki Społecznej w charakterze posługaczki V Miejskiego Domu Wychowawczego z uposażeniem według XII st. sł. na 3-miesięczny okres pracy próbnej.
33. *Piechotówna Wanda*
z dniem 1.IX 1928 r. do Wydziału Finansowego w charakterze tymczasowej pracownicy z uposażeniem według 1/25 VIII st. sł.
34. *Inż. Lindner Ernest*
z dniem 23.VII 1928 r. do Wydziału Budownictwa w charakterze sezonowego inspektora Oddziału Komunikacji.

(Dok. nast.).

BIULETYN STATYSTYCZNY.

Opracowano w Wydziale Statystycznym Magistratu m. Łodzi.

Statystyka adwokatów i aplikantów adwokackich za lata 1924 — 1927.

MIASTO	Ludność na 1. I. 1928	Adwokaci				Aplikanci adwokaccy			
		1924	1925	1926	1927	1924	1925	1926	1927
Warszawa . . .	1.050.187	496	528	560	613	81	98	140	203
Łódź	580.529	60	63	75	79	16	17	25	34
Wilno	178 155	94	96	97	99	29	27	23	28
Lublin *) . . .	114 042	33	36	37	40	4	6	7	14
Białystok . . .	90.243	14	14	19	20	4	7	3	1
Kielce *) . . .	50.000	14	14	15	16	1	.	.	2
Brześć n. Bóg.	32 000	.	.	.	7
Nowogródek . .	7.000	7	7	6	6	1	2	2	2
Łuck	29.082	23	28	27	29	6	2	1	1
Kraków	203.095	.	.	.	309
Lwów	238.209	520	534	547	555	151	141	178	190
Przemysł	62.000	79	83	83	78
Stanisławów . .	32.000	60	60	61	63	15	12	15	18
Sambor	21.000	37	39	46	43	10	12	15	20
Tarnopol	34.000	34	36	37	37	18	16	19	21
Poznań	236.265	51	54	72	88	—	—	—	—
Bydgoszcz . . .	110 810	18	23	23	32	—	—	—	—
Toruń	50.000	13	15	19	20	—	—	—	—
Grudziądz . . .	58 000	11	15	16	17	—	—	—	—
Katowice	120 000	23	63	78	87	—	—	—	—
Cieszyn	17.000	13	12	15	18	4	7	5	5

*) Łącznie z okręgiem sądu okręgowego.

Źródło: „Rocznik Statystyki Rzeczypospolitej Polskiej” 1928.

KRONIKA MIEJSKA.

Powołanie komisji stypendjalnej. W związku z niedawnym uchwaleniem przez Radę Miejską statutów stypendjalnych im. Bolesława Limanowskiego oraz przeprowadzeniem modyfikacji statutów im. Gabriela Narutowicza i na pamiątkę Konstytucji Marcowej — Magistrat powołał do życia specjalną komisję, której zadaniem będzie decydować o przyznaniu stypendjów łodzianom, studującym w szkołach akademickich. Do komisji tej wybrani zostali: pp. wiceprez. Rapalski, ławnik profesor Smolik, ławnik Purlal i ławn. Adamski.

Z Komitetu Budowy Pomnika Tadeusza Kościuszki. Pod przewodnictwem p. prezydenta Ziemieckiego odbyło się posiedzenie Komitetu Budowy Pomnika Tadeusza Kościuszki.

Na porządku dziennym znajdowały się sprawy: rozstrzygnięcia przetargu na odlew figury i płaskorzeźb oraz budowy cokołu pomnika. Rezultaty przetargu referował p. ławnik Izdebski. Ogółem do przetargu stanęły cztery firmy krajowe oraz szereg firm zagranicznych: francuskich i niemieckich. Oferty firm zagranicznych są znacznie tańsze od firm krajowych, podają krótki czas wykonania odlewów oraz dzięki długoletniej praktyce w tej dziedzinie dają stuprocentową gwarancję estetycznego i starannego wykonania odlewu.

Komisja wyłoniona w swoim czasie przez Komitet do zbadania wyników przetargu postawiła wniosek powierzenia odlewu ze względów zasadniczych, firmie krajowej. Wobec tego dla zbadania możliwości technicznych firm krajowych, które przystąpiły do przetargu, delegowano twórcę projektu pomnika p. Lubelskiego, który zwiedził powyższe zakłady.

W końcu referatu p. ławnik Izdebski stwierdził, iż Komitet powinien zadecydować zasadniczo, czy powierzyć odlew firmie zagranicznej czy krajowej oraz powziąć decyzję co do wyboru firmy.

Po wysłuchaniu opinii p. Lubelskiego i dłuższej dyskusji, Komitet postanowił powierzyć wykonanie odlewów firmom krajowym, mianowicie: odlew figury firmie „Józef Wasilewski i S-ka”, zaś odlew czterech płaskorzeźb, które zdobić będą cokół pomnika, firmie „B-cia Łopieńscy”.

Następnie przystąpiono do omówienia sprawy budowy cokołu. Pierwotnie projektowano, iż cokół zbudowany zostanie z bloków granitowych, jednakże wobec braku odpowiedniego materiału w kraju, i nie chcąc sprowadzać granitu z zagranicy, projekt ten zaniechano. W związku z powyższym oraz ze względu na monumentalny charakter pomnika, powołano do życia specjalną komisję fachowców, która badała możliwości budowy cokołu z betonu oraz płyt miedzianych o 10 m/m grubości.

Wobec tego, iż komisja nie ukończyła jeszcze badań praktycznych w sprawie montażu tych płyt, postanowiono sprawę budowy cokołu zdecydować ostatecznie po ukończeniu prac komisji fachowców.

Prace nad planem regulacji m. Łodzi. Dnia 7 i 8 b. m. pod przewodnictwem pp. prezyd. Ziemieckiego i ławnika Izdebskiego odbyły się dwa posiedzenia Komitetu Regulacji m. Łodzi, poświęcone dyskusji ogólnej nad wytycznymi planu regulacyjnego, opracowanego przez p. arch. Michalskiego. W obradach, prócz wymienionych wyżej, brali udział pp. wiceprez. Rapalski, z ramienia Urzędu Wojewódzkiego

dr. Skalski i inż. Sunderland, arch. Michalski, prof. arch. Tołwiński, kierownik Oddziału Regulacji Miasta—inż. Kwapiszewski, oraz inżynierowie Wydziału Budownictwa.

Na wstępie pierwszego posiedzenia p. prof. arch. Tołwiński w charakterze powołanego przez Magistrat rzeczoznawcy, wygłosił referat, zawierający ogólne uwagi na temat projektu arch. Michalskiego. W referacie swym p. prof. Tołwiński podkreślił konieczność jaknajszybszego opracowania planu regionalnego okręgu łódzkiego, bez czego realizacja planu regulacji gmin, które mają być przyłączone do m. Łodzi, na b. poważne przeszkody; zwrócił uwagę na przystosowanie projektów regulacyjnych do przyszłego wielkomięjskiego ruchu komunikacyjnego (t. j. tramwajów i kolejek podmiejskich, a przedewszystkiem autobusów); wskazał na potrzebę wykorzystania pod zieleńce wolnych przestrzeni w istniejących już blokach budowlanych i pozostawienia znacznych terenów, wyłączonych z zabudowy a przeznaczonych pod uprawę rolną. Referat p. prof. Tołwińskiego uzupełnił p. inż. Kwapiszewski, zgłaszając szereg uwag i modyfikacji do diskutowanego projektu arch. Michalskiego.

Następnie rozpoczęte zostały obrady nad poszczególnymi zagadnieniami, związanymi z planem regulacyjnym m. Łodzi. Omówiono więc przedewszystkiem sprawę wyznaczenia dzielnicy mieszkaniowo-handlowej, która znajdować się ma w granicach ulic: Targowej, Nowo-Targowej, Główniej, Anny, Żeromskiego, Konstancyńskiej i Pomorskiej, oraz dzielnicy przemysłowej, pod którą tereny postanowiono przedłużyć z chwilą przyłączenia nowych gmin do m. Łodzi wzdłuż południowych granic miasta, prawie do stacji Chojny. W pobliżu tej stacji tereny przemysłowe rozszerzono,

przerzucając je od wschodniej strony dworca w granice miasta.

W szczegółowej dyskusji komisja uchwaliła szerokość wszystkich wyznaczonych w planie arterij komunikacyjnych. Na ulicach niezabudowanych, mających szczególne znaczenie, jako arterje wjazdowe, odległość między licami domów wynosić ma 60 m.; szerokość chodników i jezdni nie została ostatecznie zdecydowana.

Komisja postanowiła, by w blokach w śródmieściu tereny niezabudowane nadające się pod parki, skwery i zieleńce zachować jako rezerwy, przeznaczone na ten cel. Wyłączono również z pod zabudowy wszystkie parki i ogrody prywatne. Ponadto komisja ustaliła minimum działki rolnej na terenach rezerwowych, wyłączonych z pod zabudowy domami czynszowemi, na 1 morgę.

Po dostosowaniu planu arch. Michalskiego do poprawek, uchwalonych przez komisję i uchwaleniu go przez Radę Miejską — zostanie on wyłożony do publicznego wglądu celem umożliwienia zainteresowanym obywatelom m. Łodzi zaznajomienia się z nim i ewentualnie złożenia rekursów w terminie przepisowym.

Rozszerzenie miejskiej kolonii leczniczej w Rabce. W celu rozszerzenia miejskiej kolonii leczniczej dla dzieci w Rabce — Wydział Opieki Społecznej wynajął w Rabce dwa obszerne budynki z placem i ogrodem.

W kolonii tej znajdzie pomieszczenie 120 dzieci.

Wynajęcie tych budynków pozwoli Wydziałowi Opieki Społecznej na uruchomienie kolonii w Rabce przez cały rok, co dla chorej dziatwy łódzkiej będzie miało bardzo doniosłe znaczenie.

Aparat roentgenowski dla szpitala w Radogoszczu. W wykonaniu

uchwały Magistratu Wydział Zdrowotności Publicznej zakupił aparat roentgenowski najnowszej konstrukcji dla użytku szpitala miejskiego w Radogoszczu.

Dzięki tej inwestycji, zniknie konieczność przewożenia chorych, poddawanych roentgenizacji, ze szpitala radogoskiego do innych szpitali.

Z działalności Komitetu Rozbudowy Miasta. W m. październiku r. b. odbyło się 1 plenarne posiedzenie Komitetu Rozbudowy Miasta i jedno posiedzenie Komisji Fachowej Komitetu. Komisja rewizyjna wyjeżdżała 5 razy dla sprawdzenia stanu budowli, na które miały być, względnie były przyznane pożyczki. Wpłynęło do Komitetu w tym czasie 37 podań, z których 11 o pożyczkę na remonty, 17 — o pożyczkę na budowę oraz 9 o wydanie zaświadczeń. Komitet uchwalił wniosków na pożyczki na sumę: na remont zł. 48,000, na budowę zł. 2,428,200. — Zaświadczeń wydano 8.

Magistrat założy II Kino Oświatowe w dzielnicy bałuckiej. Zaspokajająca potrzeby szerokich mas działalność Miejskiego Kina Oświatowego i jego samowystarczalność finansowa świadczą, iż Kino Oświatowe jest bardzo istotną częścią ogólnych prac Magistratu m. Łodzi w dziedzinie kulturalno - oświatowej, i że dalsze tworzenie podobnych placówek będzie z wielkim pożytkiem dla najszerszych mas ludności, dostarczając im godziwej, pożytecznej i taniej rozrywki.

Wychodząc z tych przesłanek, Wydział Oświaty i Kultury wystąpił do Magistratu z wnioskiem o przejęcie dzierżawy względnie o nabycie Kinoteatru „Oaza” przy ul. Bolesława Chrobrego 10, w dzielnicy bałuckiej.

Ze względu na to, że zaniedbana kulturalnie dzielnica bałucka szczególniej potrzebuje instytucji, któraby mieszkańcom jej niosła oświatę i go-

dziwą rozrywkę, i biorąc pod uwagę stosunkowo dogodne propozycje dotychczasowych właścicieli Kinoteatru „Oaza” w osobach „Grupy b. Więźniów Politycznych”, — Magistrat przychylił się w zasadzie do wniosku Wydziału Oświaty i Kultury, powierając kierownictwu Wydziału prowadzenie dalszych pertraktacyj. W razie pomyślnego ich sfinalizowania, Bałuty uzyskają pożyteczną placówkę wychowawczą, w postaci II Miejskiego Kina Oświatowego.

Przedsiębiorstwa rzemieślnicze w Łodzi. Do dnia 1 października r. b., to znaczy do dnia upływu terminu rejestracji przedsiębiorstw. Urząd Przemysłowy I-ej Instancji zarejestrował 5.985 przedsiębiorstw rzemieślniczych, w tem 187 grupy budowlanej, 527 — drzewnej, 1.288 — włókienniczej, 563 — metalowej, 604 — spożywczej, 586 — skórzaney, 384 — usług osobistych oraz 1.849 przedsiębiorstw takich, które w roku 1927 nie posiadały świadectw przemysłowych i których właściciele nie posiadają świadectw uzdolnienia.

Statystyka ta nie jest kompletna i zostanie uzupełniona na podstawie zgłoszeń, dokonanych po dniu 1-ym października.

Z Urzędu Zasiłkowego Magistratu m. Łodzi. Według obliczeń Urzędu Zasiłkowego Magistratu m. Łodzi — ogólna liczba osób, pobierających zapomogi doraźne w okresie od 29 października do 4 listopada r. b., wynosiła 265, w tem: 248 mężczyzn i 17 kobiet. W okresie tym wypłacono zasiłków doraźnych na ogólną sumę zł. 4.267.95 gr.

Zasiłki ustawowe pobierało ogółem 3,126 osób, w tem: 852 mężczyzn i 2,274 kobiet. Suma zasiłków wynosiła zł. 36.813.60 gr.

Zachorowania na choroby zakaźne. W ciągu tygodnia od dnia 4 do 10 listopada r. b. włącznie zgłoszono do Wydziału Zdrowotności Pu-

blicznej następujące przypadki chorób zakaźnych:

Dur płamisty — przypadków (w tygodniu poprzednim 2 przypadki), dur brzuszny 20 przyp. (w tyg. poprzednim 18 przyp.), płonica 29 prz. (w tyg. poprz. 32 przyp.), błonica 25 przypadków (w tyg. poprz. 14 prz.),

drewnica karku 1 przyp. (w tyg. poprzednim — prz.), odra 29 przyp. (w tyg. poprz. 19 przyp.), róża 4 prz. (w tyg. poprz. — przyp.), krztusiec 3 przypadki (w tyg. poprz. 4 przyp.).

Ogółem zanotowano w tygodniu ubiegłym 107 przypadków, w tygodniu poprzednim 89 przypadków.

Z ŻYCIA MIAST POLSKICH.

SAMORZĄD STOLECZNY.

Jak będzie wyglądał Park Narodowy?

Zakładany na Ochocie ku uczczeniu Święta Niepodległości Park Narodowy rozplanowany zostanie na miejscu fortu przy zbiegu ulic Grójeckiej i Trojdena. Park przeznaczony będzie na cele sportowe i rozrywkowe. Będzie on miejscem zabawy dla młodzieży.

Teren parku przecinać będą aleje, pięknie wysadzone po obu stronach dwoma rzędami drzew i krzaków. Drzewka te zostaną zasadzone rękami młodzieży i dziatwy szkolnej.

Park będzie posiadał: boisko lekkoatletyczne, jak bieżnie, teren do skoków i t. p., boiska piłki nożnej, korty tenisowe, wielki basen o płytkim poziomie wody do brodzenia dla dziatwy, tereny dla kąpieli słonecznych i t. d.

Poza tem staną na terenie parku wśród drzew i krzewów: pawilon „Kropki Mleka“ i dom ludowy, w którym mieścić się będzie czytelnia i biblioteka. Obok terenów sportowych wybudowane zostaną budynki, w których znajdą się szatnie i pokoje klubowe.

W ten sposób pomysłany Park Narodowy stanie się ośrodkiem przyciągającym ku sobie dziatwę, młodzież i starszych z całej okolicznej dzielnicy.

W intencjach projektodawców Parku leży, aby był on przede wszystkim miejscem zabawy dla młodzieży, ośrodkiem zdrowia i tężyzny.

Piekarnia miejska.

Otwarcie nowowypudowanej piekarni miejskiej nastąpi prawdopodobnie w grudniu. Wszystkie wewnętrzne instalacje są na ukończeniu. Obecnie wykończane są wewnętrzne roboty malarskie oraz budowa garażu. Chleb rozwożony będzie po mieście w krytych samochodach 1½-tonowych, których narazie będzie 15. Podwozia do tych samochodów są już w Warszawie i obecnie wykonywane są do nich karoserje. Przy pełnym ruchu piekarni liczba tych samochodów wzrośnie do 45. Narazie piekarnia uruchomiona będzie na jedną zmianę i wyrzucać będzie na rynek codziennie około 30.000 kg. pieczywa, mianowicie 2.700 kg. bułek, 22.100 kg. chleba żytniego i 5.600 kg. pszennego. Powiększenie tej produkcji spodziewane jest w lutym, od kwietnia zaś piekarnia ma być uruchomiona w pełni (88.500 kg. dziennie). Chleb będzie zawijany w papier. Każdy worek mąki będzie laboratoryjnie badany przed użyciem.

Należności szpitalne.

Uchwałą Magistratu z 1925 roku zezwolono na odliczanie 5 proc. na koszty administracyjne od sum ściąganych przymusowo należności za

leczenie chorych w szpitalach i utrzymywanie pensjonarzy w zakładach opiekuńczych miejskich.

Trzyletnia praktyka wykazała, że wpływy z tego źródła są niewystarczające dla rozwinięcia akcji egzekucyjnej. Nietylko osoby prywatne, lecz również gminy prowincjonalne, używają wszelkich sposobów, aby uchylić się od płacenia tych należności.

Z powodu konieczności intensywniejszego prowadzenia akcji rewindykacyjnej, wobec powiększenia przez Radę Miejską w budżecie na rok 1928/29 oczekiwanych z tego źródła wpływów, przeszło o milion złotych, zarząd Wydziału Opieki Społecznej i Szpitalnictwa uznał za konieczne wydatniejsze zasilenie funduszków na prowadzenie tej akcji w drodze odliczania nie 5 proc., lecz 10 procent na powyższe koszty administracyjne—oraz przyjmowanie na rachunek powstałych stąd funduszków personelu w miarę istotnej potrzeby — i wystąpił z odpowiednim wnioskiem do Magistratu.

Budowa Zakładu dla umysłowo chorych.

Magistrat uzyskał teren rządowy na Bielanych na budowę zakładu dla umysłowo chorych. Ze względu na przepełnienie dotychczasowych zakładów, budowa nowego jest konieczna. Teren na Bielanych udzielony będzie na warunkach wieczystej dzierżawy. Min. Robót Publicznych zażądało od Magistratu przedłożenia planu budowy. W sobotę odbędzie się posiedzenie komitetu budowy tego zakładu, który według opracowanego szkicu, obliczony będzie na około 1.000 osób. Tegoroczny budżet Magistratu przewiduje na ten cel około 1 miliona zł.

Tramwaje.

W miesiącu października tramwaje miejskie przewiozły 23,587,802 pasażerów, we wrześniu—21,525,346

Wozokilometrów wykonano w październiku r. b. 2,929,477, w porównaniu z wrześniem roku bieżącego (2,818,477) o 4 proc. więcej, również w porównaniu z październikiem 1927 r. (2,593,321) o 13 proc. więcej.

Dziesięć tysięcy bezdomnych w Warszawie.

Podług ostatnich danych w schroniskach dla bezdomnych mieszka 2.654 rodzin, złożonych z 10.012 osób. Liczba bezdomnych stale wzrasta.

WILNO.

Magistrat m. Wilna otrzymał z Banku Gospodarstwa Krajowego odpowiedź na starania o pożyczkę. Bank Gospodarstwa Krajowego przyznał miastu pożyczkę w wysokości 1 miliona zł. na inwestycje miejskie. Pożyczka oprocentowana jest na 9 i pół procent.

KATOWICE.

Magistrat m. Katowic postanowił uczcić 10-lecie Niepodległości Polski przez wybudowanie letniska i uzdrowiska dla dzieci w Panewniku. Letnisko to mieścić będzie około 100 dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym. Koszty budowy wyniosą 550.000 zł.

TOMASZÓW MAZOWIECKI.

W myśl umowy z konsorcjum belgijskiem, rozpoczęły się prace przygotowawcze celem elektryfikacji m. Tomaszowa. Przeprowadzona już została linja długości 29 klm. i postawiony główny generator przy ulicy Piotrkowskiej. Energią świetlną zasilać będzie Tomaszów elektrownia miejska w Piotrkowie.

PRZED WYBORAMI DO RAD MIEJSKICH.

W tych dniach minął termin składania kandydackich list wyborczych w Sosnowcu i Dąbrowie Górniczej.

W Sosnowcu złożono 17, zaś w Dąbrowie Górniczej 14 list. W Sosnowcu zgłoszono prawicowych i centrowych list polskich 6, P.P.S. 1, komunistów 2, żydowskich 8. W Dąbrowie złożono: prawicowych i centrowych list 4, P.P.S. 1, komunistycznych 2 i żydowskich 7.

Wobec kończącej się trzyletniej kadencji Rady Miejskiej Piotrkowa

urząd wojewódzki w Łodzi wyznaczył termin nowych wyborów do Rady na dzień 16 grudnia r. b. Wobec tego, że wybory te zbiegają się z wyborami do Kas Chorych, władze miejskie wszczęły w urzędzie wojewódzkim odpowiednie kroki celem odroczenia wyborów do Rady Miejskiej na inny termin.

PRZEPISY,

dotyczące sklepów z produktami spożywczymi w m. Łodzi,

wydane na zasadzie p. 7, art. 11 Dekretu o samorządzie miejskim z dnia 4 lutego 1919 r. (Dz. Pr. Nr. 13, poz. 140) i p. 11, art. 3 zasadniczej ustawy sanitarniej z dnia 19 lipca 1919 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 63, poz. 371).

1. Lokal sklepowy powinien mieć należyte oświetlenie dzienne, powinien być utrzymywany w czystości wewnątrz i zewnątrz, suchy, wolny od robactwa i łatwy do przewietrzania.

2. Lokal powinien być raz dziennie przewietrzany, podłogi powinny być wycierane mokrą ścierką. Lokal sklepowy nie może równocześnie służyć za mieszkanie, ani też sypialnię.

3. Nowourządzane pomieszczenia powinny mieć co najmniej 20 mtr. kw. powierzchni podłogi. Zakładanie nowych sklepów z produktami spożywczymi w piwnicach jest bezwzględnie wzbronione.

4. W razie połączenia sklepu drzwiami z mieszkaniem właściciela, mieszkanie to powinno mieć osobne wyjście. Mieszkanie takie powinno być oddzielone od sklepu ścianą, dochodzącą do sufitu.

5. W razie, gdy sklep łączy się bezpośrednio z mieszkaniem właściciela, handel na żądanie władzy sanitarnej może ulec czasowemu zawieszeniu, jeśli w rodzinie właściciela sklepu produktów spożywczych zdarzy się choroba zakaźna.

6. Produkty spożywcze należy przechowywać w sposób, ochraniający je od zanieczyszczenia. Stoły, szuffady, naczynia, kosze i t. p., służące do przechowywania produktów spożywczych, powinny być utrzymywane we wzorowej czystości i zabezpieczone od kurzu; nie wolno przechowywać artykułów spożywczych bezpośrednio na podłodze, lecz na podwyższeniu, na mocnej podstawie, ławce lub koszach, naczyniach, skrzyniach ze ścianami bocznymi o wysokości co najmniej 50 cm.

7. Produkty spożywcze, łatwo wchłaniające wilgoć, jak np. cukier, mąka, owoce suszone, sól i t. p., powinny być przechowywane w miejscu suchem, a więc nie na podłodze i nie w pobliżu ścian wilgotnych.

8. Chleba i bułek nie należy trzymać razem z innymi artykułami. W oknie lub sklepie należy wywiesić na widocznym miejscu adres piekarni, z której chleb i bułki pochodzą.

9. Do przechowywania innych artykułów żywnościowych służą naczynia zamykane lub zaopatrzone w pokrywy, szafy ze ścianami tylnymi oraz szuffady, szczelnie dopasowane i zamykane natychmiast po wyjęciu z nich potrzebnej ilości.

10. Artykuły, wydzielające silną woń, powinny być przechowywane w naczyniach z pokrywkami.

11. Sprzedający powinien baczyć, by produkty spożywcze nie były dotykane przez kupujących.

12. Produkty spożywcze należy wydawać w opakowaniu czystym (niedrukowanym, niezapisanym).

13. Wszystkie przyrządy i naczynia, stykające się z artykułami spożywczymi, więc szufelki, widelce, szczypce, noże, maszynki, miarki, lejki, rurki, krany, wagi i ciężarki, powinny być zewnątrz i wewnątrz utrzymywane zawsze w należytej czystości; do każdego gatunku produktów spożywczych powinien znajdować się specjalny przyrząd, np.: oddzielny widelec do śledzi, oddzielny nóż do sera i t. d.

14. Do mierzenia wszystkich płynów jadalnych, t. j. piwa, wina, octu, oliwy i t. p., należy używać miar i lejków wyłącznie emaljowanych, szklanych i porcelanowych; rury cynowe, doprowadzające płyny, nie powinny zawierać ołowiu więcej nad 1 procent.

15. Osobom, dotkniętym chorobami zaraźliwymi lub budzącymi wstręt, z ranami otwartymi twarzy lub rąk, osobom pielęgnującym chorych zaraźliwych, nie wolno zajmować się sprzedażą artykułów spożywczych.

16. Wprowadzanie do sklepów, lub trzymanie psów i kotów w sklepach z artykułami spożywczymi jest surowo wzbronione.

17. Produkty spożywcze, wystawione w oknach wystawowych, należy zabezpieczyć od zanieczyszczeń przez muchy i inne owady. Okna i drzwi powinny być utrzymywane czyste.

18. Egzemplarz niniejszych przepisów powinien być wywieszony na widocznym miejscu w każdym sklepie wraz z pozwoleniem na prawo prowadzenia zakładu.

19. Winni nieprzestrzegania niniejszych przepisów pociągani będą do odpowiedzialności karnej z art. 138 i 37 K. K.

Powyższe przepisy, zatwierdzone przez Radę Miejską m. Łodzi w dniu 10 kwietnia 1924 r. (uchwała Nr. B. VII), podaje się ponownie do publicznej wiadomości i ścisłego przestrzegania.

Prezydent m. Łodzi

(—) B. Ziemięcki

Przewodniczący Wydz. Zdrowotności Publicznej

(—) Dr. A. Margolis.

Łódź, dnia 8 listopada 1928 r.

PRZETARG.

Magistrat m. Łodzi ogłasza publiczny przetarg ofertowy na urządzenie studni na posesji szkolnej przy ul. Aleksandrowskiej Nr. 124.

Oferty pisemne, odpowiadające treści kosztorysu ślepego należy składać w Magistracie — Plac Wolności Nr. 14, III piętro, w pokoju Nr. 51 dnia 21 listopada 1928 roku do godz. 12-ej, gdzie otrzymać można ślepy kosztorys i warunki przetargu.

Redaktor: Bolesław Dudziński.

Wydawnictwo Zarządu m. Łodzi.

Drukarnia Państwowa w Łodzi, Piotrkowska 85.